

Česká školní inspekce
Zlínský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Zádveřice - Raková, okres Zlín

Adresa: Zádveřice 357, 763 12 Zádveřice

Identifikátor školy: 600 114 392

Termín konání inspekce: 14. – 18. říjen 2004

Čj.:	o2-1135/04-5049
Signatura:	so5by103

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Zádveřice, okres Zlín je malotřídní školou. Její součástí je školní družina a školní jídelna. Zřizovatelem je Obec Zádveřice - Raková.

V tomto školním roce jsou ve třech třídách vyučování podle vzdělávacího programu Základní škola celkem 42 žáci. Ve druhé třídě jsou spojeni 2. a 3. ročník, ve třetí 4. a 5. ročník.

Spádovou oblastí školy jsou obce Zádveřice a Raková.

Od 1. 3. 2000 je zřízena rada školy.

PŘEDMĚT INSPEKCE

- Zjištění a zhodnocení personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v českém jazyce a matematice vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve sledovaném období školního roku 2004/2005.
- Zjištění a zhodnocení materiálně technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v českém jazyce a matematice vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve sledovaném období školního roku 2004/2005.
- Zjištění a zhodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v českém jazyce a matematice vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve sledovaném období školního roku 2004/2005.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Ředitelka školy se své funkce ujala po konkurzním řízení od 1. 8. 1997. Aprobována je pro výuku na prvním stupni základní školy. Svě vzdělání si dále rozšiřuje v kurzech zabývajících se zejména problematikou spojenou s řízením školy. Žádná z dalších pedagogických pracovníků školy nemá vzdělání požadované pro práci na prvním stupni základní školy. Ředitelka rozhodla, že v tomto školním roce bude 1. ročník tvořit samostatnou třídu, v níž bude ona sama vyučovat. 2. a 3. ročník spojila a výukou jazyka českého pověřila pedagožku, jejíž vzdělání je zaměřeno na výuku jazyků na druhém stupni základní školy. Matematiku v této třídě vyučuje pedagožka se středoškolským vzděláním. Ve třetí třídě, spojující 4. a 5. ročník, učí oba sledované předměty vyučující, jejíž vzdělání je zaměřeno na druhý stupeň základní školy. Žádná z učitelek není začínající.

K operativnímu řízení zatím slouží celý soubor dlouhodobých i krátkodobých plánů, vycházejících z podrobné znalosti školy a analýzy dosaženého stavu. Řád školy je každoročně aktualizován a schvalován pedagogickou radou. Jeho body jsou ve svých formulacích funkční. Další organizace každodenního provozu školy je promyšlena a jasně stanovena. Úkoly z ní vyplývající jsou předávány všem zúčastněným včas a v potřebné míře.

Ve škole je ustaveno metodické sdružení. V plánu své činnosti pro tento školní rok si klade za cíl udržet náročnost výuky. Dále chce pomáhat konzultacemi pedagogům ve všech oblastech – materiální i při řešení výchovných problémů.

Předávání zkušeností i hodnocení dosažených cílů se děje i na pedagogických radách a při neformálních setkáních. Chybí systematičnost odborných konzultací zejména pro neaprobované učitelky. Tematické plány si učitelky zpracovávají pro matematiku i český jazyk, kromě I. třídy jim však inspirací byly spíše učebnice, než osnovy školou přijatého vzdělávacího programu. Přímá práce s žáky všech učitelek je vedením školy při hospitacích

kontrolována, což dokládaly zápisy v třídních knihách i hospitační záznamy ředitelky školy. Tato práce je plánována.

Personální podmínky výuky se (ve srovnání se stavem zjištěným při poslední kontrole školy ČŠI) zhoršily, tato skutečnost je dána dočasnou potřebou zástupů za učitelky na mateřské dovolené.

Celkově byly personální podmínky sledované výuky v době kontroly v této škole hodnoceny jako dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Ve srovnání s předchozími školními roky a zjištěními ČŠI ubylo tříd. Škola využívá zejména prostory nové školní budovy, do níž přemístila i učebnu školní družiny. Ve staré budově nově zřídila počítačovou pracovnu. Je vybavena třemi žákovskými a jedním učitelským počítačem, které škola získala v rámci projektu PI – Infrastruktura. Jsou vybaveny výukovými programy z centrální dodávky.

Prostorné a světlé třídy jsou vybaveny novým nábytkem s nastavitelnou výškou. Pouze osvětlení je již zastaralé, nesplňuje současné požadavky. Učebny byly v době kontroly čisté a vyzdobené nejen pracemi žáků, ale i nástěnnými obrazy a přehledy napomáhajícími výuce.

Didaktická technika, kterou škola disponuje, zastarala a je nefunkční.

Učebnice škola pořizuje v navazujících řadách a doplňuje je o pracovní sešity, které usnadňují výuku v odděleních. V matematice v některých ročnících jsou používána neaktualizovaná vydání.

Materiální podmínky výuky školy byly na velmi dobré úrovni.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací programy

Škola pracuje podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2. Je realizován v souladu se zařazením školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

Kontrolou rozvrhu hodin bylo zjištěno, že výše uvedenému programu odpovídá ve sledovaných předmětech i dotace vyučovacích hodin.

Škola vede povinnou dokumentaci na předepsaných tiskopisech. Drobné nedostatky v katalogových listech žáků byly odstraněny v průběhu inspekce. Zápisy v třídních knihách o průběhu výuky a plnění osnov v českém jazyce i matematice občas uvádějí místo obsahu jen metodu výuky (opakování), rubrika Psaní je v třídní knize III. třídy (4. a 5. ročník) proškrtnuta a učivo této složky není zapsáno ani v jiných rubrikách pro výuku českého jazyka. Tím je velmi neprůkazné plnění výukových cílů stanovených osnovami zvoleného vzdělávacího programu. Sdělná hodnota zbývajících zápisů v třídních knihách o naplňování učebních osnov u sledovaných předmětů je i přes uvedené nedostatky dostatečně průkazná. Způsob kontroly naplňování učebních osnov není dostatečně účinný.

Vyučování je organizováno Řádem školy a platnými školskými předpisy. Je zpracován podle platného právního předpisu, obsahuje i práva žáků vyplývající z Úmluvy o právech dítěte. Byl projednán s pracovníky školy a odsouhlasen pedagogickou radou.

Sestavení rozvrhu hodin pro tento školní rok odpovídá psychohygienickým požadavkům. Tok informací k zákonným zástupcům žáků je zajištěn zejména prostřednictvím žákovských knížek, třídních schůzek i možností konzultací s jednotlivými učitelkami. Organizace

výchovně-vzdělávacího procesu a způsob zajištění informovanosti zákonných zástupců (s výše uvedenými výhradami) je funkční.

Český jazyk v 1. – 5. ročníku

V průběhu inspekční činnosti byly navštíveny všechny třídy školy, 1. – 3. ročník opakovaně. Výuka byla plánovaná a připravená, navazovala na již probraná témata. Stanovené výchovně vzdělávací cíle byly v převážné míře naplňovány.

Předmět zajišťují tři vyučující, z nichž dvě nesplňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. V přímé práci s žáky se to u obou projevilo zejména v metodice výuky a jejím motivování. Oběma pedagožkám také činilo potíže organizovat práci ve spojených třídách.

Výzdoba učeben - nástěnné obrazy a přehledy učiva - nebyly ve výuce využity. Totéž lze říci o didaktické technice a počítačích. Počínaje druhým ročníkem se při práci učitelky spoléhaly na učebnice, jedna využila při výuce čtení soubor pohádek. Kromě první třídy si však jen sporadicky samy vytvářely podklady pro samostatnou nebo skupinovou práci žáků. Jen v první třídě bylo pro názornost, procvičení i vyvození učiva hojně využito tabule (klasické i magnetické).

Jednotlivé hodiny byly připraveny, některé vzorně. V první třídě nechybělo cílené procvičení rukou a prstů před psaním, byly využity dechové a artikulační cviky, které podpořily uvolnění mluvidel před vlastním čtením. Výuka se zde odvíjela v duchu Komenského zásad od známého k neznámému, od jednoduchého ke složitějšímu. Nedostatek zkušeností, vzdělání i invence však poznamenal realizaci některých dobře míněných předsevzetí ve vyšších ročnících. Většina sledované výuky byla frontální, byly takto souběžně vyučovány i spojené ročníky. V jednom případě učitelka zcela opomněla rozdílnost obsahu učiva spojených ročníků a učila je oba stejným způsobem stejnému obsahu. Skupinové činnosti byly do výuky začleňovány sporadicky, v jedné ze zhlédnutých hodin byly náznaky prvků činnostního učení. Relaxace nebyla vždy zařazována, jindy dokázala učitelka reagovat na aktuální stav únavy žáků.

Úvodní motivace vyučovacích hodin byla především seznámením žáků s jednotlivými úkoly, někdy byla doplněna uvolněním mluvidel říkankami nebo zpěvem. V mnoha hodinách nebyla přizpůsobena věku dětí. Průběžně byli žáci motivováni pochvalami, změněnou činností, možnostmi práce ve skupinách, prací s jinými pomůckami a zejména tím, že probírané učivo vycházelo z jejich zkušeností.

Ve všech hodinách byly pěstovány správné návyky chování. Jednosměrná komunikace byla determinována zvolenými metodami a někdy vedla až k omezení přirozené aktivity žáků. Tím byl mnohdy bržděn rozvoj komunikativních dovedností žáků. Hlavní slovo měly vyučující a žáci většinou pouze doplňovali chybějící slova v otázce. Vztahy mezi zúčastněnými byly založeny na respektování autority učitele.

Žáky ve snaze o dobré výsledky povzbuzovalo průběžné slovní, pozitivně zaměřené hodnocení. Individuální klasifikace probíhala ve všech hodinách, byla zaměřena na dobrý výkon a byla přiměřená. Jiných forem hodnocení (vzájemné, sebehodnocení) bylo využito méně. Zápisy a úkoly v sešitech byly většinou pravidelně kontrolovány, ne vždy se pracovalo s žákovou chybou do důsledku (žakovy opravy). Tuto skutečnost však konstatovala již minulá inspekční zpráva.

Průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyce byly celkově hodnoceny jako dobré.

Matematika v 1. – 5. ročníku

Výuka matematiky byla sledována ve všech ročnících prvního stupně. Zvolené výukové cíle respektovaly aktuální složení třídních kolektivů a individuální schopnosti žáků. Návaznost učiva byla zajištěna prostřednictvím zpracovaných tematických plánů.

Pouze v 1. ročníku je matematika vyučována učitelkou s odbornou a pedagogickou způsobilostí a dlouholetou praxí. Chybějící kvalifikace pro tento stupeň základní školy u dalších učitelek částečně ovlivnila kvalitu některých sledovaných hodin.

Použité pomůcky – kuličková počítadla, připravené úkoly na tabuli, kartičky s příklady, tabulová pravítka, tabule násobků, číselná osa - vedly ke splnění cílů jednotlivých hodin, i když s různou efektivitou. Didaktická technika ani výukové programy na PC použity nebyly.

Nenásilnou formou, většinou prostřednictvím didaktických her, se žáci 1. ročníku seznamovali s číselnou osou a geometrickými obrazy, vytvářeli různé soubory s daným počtem prvků. Střídání samostatné práce žáků jednoho ročníku s aktivní prací žáků druhého byly sledovány ve třídách se spojenými ročníky. Vzájemná kontrola a bezprostřední vyhodnocení samostatné práce žáky motivovaly k aktivitě a soutěživosti. V procvičování a upevňování znalostí a počtářských dovedností v těchto třídách převažovaly frontální metody na úkor pestrých a zajímavých forem práce. Ve vyšších ročnících byla opomíjena psychohygiena výuky (střídání činností, zařazování relaxačních chvil). Výchovné aspekty citlivě využívaly učitelky v nižších ročnících, v nichž dbaly i na upevňování režimových návyků.

Hodnocení známkou nebylo pozorováno, avšak průběžné hodnocení výkonu a časté pochvaly zvyšovaly zájem žáků o probírané učivo. Učitelky vedly výuky odborně správně, jejich verbální i neverbální komunikace byla velmi dobrá. Chování žáků bylo ukázněné.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice byly celkově hodnoceny jako dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Škola hodnotí ve sledovaných předmětech výsledky své práce zejména ve vyšších ročnících formou vlastních prověrek a kontrolních diktátů. Neužívá testy komerční.

Pozitivem je srovnávání s výsledky prověrek úplné základní školy, na niž žáci odcházejí do 6. ročníků.

Další zpětnou vazbou o práci školy jsou veřejná vystoupení žáků v obci a účast v řadě soutěží.

Škola takto získané výsledky analyzuje. Přijatá opatření však nepočítají s vazbou obsahu výuky na používané vyučovací metody.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Sledovaná výuka matematiky a českého jazyka byla souhrnně hodnocena jako dobrá.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje uvedené ve Zřizovací listině školy vydané usnesením Obecního úřadu Zádveřice - Raková ze dne 23. 4. 2003 bez čj. souhlasí s posledním rozhodnutím o zařazením do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 15. 9. 2003 vydaného MŠMT ČR pod čj. 24 480/03-21. V obou dokumentech se jako součást školy uvádí i školní jídelna. Tento údaj nekoresponduje se skutečností zjištěnou ve škole.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zápisy z pedagogických rad Základní školy Zádveřice – Raková, okres Zlín v kontrolovaném období školního roku 2004/2005
2. Zřizovací listina školy vydaná usnesením Obecního úřadu Zádveřice - Raková bez č.j.ze dne 23. 4. 2003
3. Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 15. 9. 2003 vydaného MŠMT ČR pod čj. 24 480/03-21.
4. Rozhodnutí MŠMT čj. 16 100/04-22 o výjimce z počtu žáků ve třídě od 1. 9. 2004 na školní rok 2004/2005
5. Dlouhodobá koncepce rozvoje Základní školy Zádveřice – Raková, okres Zlín, dokument ředitelky školy platný na r. 2003 – 2006
6. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání ředitelky školy, vyučujících českého jazyka a matematiky ve školním roce 2004/2005 v době kontroly v Základní škole Zádveřice – Raková, okres Zlín
7. Třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy platné pro žáky Základní školy Zádveřice – Raková, okres Zlín ve školním roce 2004/2005 v době kontroly
8. Rozvrh hodin platný v kontrolovaném období části školního roku 2003/2004 v Základní škole Zádveřice – Raková, okres Zlín
9. Výkaz o základní škole Škol (MŠMT) V 3-01 podle stavu k 30. září 2004 pro Základní školu Zádveřice – Raková, okres Zlín
10. Řád školy, dokument Základní školy Zádveřice – Raková, okres Zlín, platný pro školní rok 2004/2005
11. Výroční zpráva o činnosti Základní školy Zádveřice – Raková, okres Zlín, datováno k 1. 8. 2004
12. Hospitační záznamy inspektorek
13. Náhodně vybrané sešity a žákovské knížky žáků základní školy Zádveřice – Raková, okres Zlín
14. Celoroční plán práce školy na školní rok 2004/2005, dokument Základní školy Zádveřice – Raková, okres Zlín
15. Hlavní úkoly výchovně vzdělávací práce, dokument Základní školy Zádveřice – Raková, okres Zlín
16. Plán činnosti metodického sdružení Základní školy Zádveřice – Raková, okres Zlín
17. Plán porad pro školní rok 2004/2005
18. Dozory nad žáky, dokument Základní školy Zádveřice – Raková, okres Zlín
19. Hospitační záznamy ředitelky Základní školy Zádveřice – Raková, okres Zlín z hospitací provedených ve školním roce 2004/2005 do doby kontroly
20. Kontrolní prověrky žáků Základní školy Zádveřice – Raková, okres Zlín z jazyka českého v kontrolovaném období školního roku 2004/2005
21. Tematické plány sledovaných předmětů ve školním roce 2004/2005 v Základní škole Zádveřice – Raková, okres Zlín v době inspekce
22. Inspekční zpráva z 29. března 2002 se signaturou oo5bv150
23. Podkladová inspekční dokumentace vyplněná ředitelkou školy
24. Dotazník pro ředitele škol, vyplněný ředitelkou školy

ZÁVĚR

Personální zabezpečení výuky sledovaných předmětů se ve srovnání s minulou kontrolou zhoršilo, dovoluje však škole realizovat přijatý vzdělávací program. Nedostatky, které inspekce zjistila v oblasti vzdělání pedagogů, mají vliv na přímou práci s žáky zejména v oblasti metodické.

Školní prostory i vnitřní vybavení jsou optimální, až na zastaralou didaktickou techniku a počet počítačů. Dovolují škole realizovat zvolený vzdělávací program ve sledovaných předmětech v plném rozsahu.

Konkrétní přímá práce pedagogů s žáky byla u většiny vyučujících založena na klasických schématech vyučovací hodiny s převahou obsahové složky učiva a jednosměrnou komunikací směřující od učitele k žákovi. Většinou chybělo pestré střídání činností a výběr úkolů, které by dokázaly vyučovací čas při specifické práci v odděleních plně a efektivně využít ve prospěch žáka. Důsledkem velké snahy učitelek - sdělit co nejvíce - byl malý prostor věnován rozvoji komunikačních schopností žáků.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrá (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Pavla Koupilová	Pavla Koupilová, v. r.
Členka týmu	Mgr. Marie Dratvová	Marie Dratvová, v. r.

V Kroměříži dne 26. října 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 4. 11. 2004

Razítko

Ředitelka školy

Titul, jméno a příjmení	Podpis
PaedDr. Anna Bilíková	Bilíková, v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. ČŠI, Zlínský inspektorát, pracoviště Kroměříž, Na Lindovce 1463, 767 27 Kroměříž. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství Krajský úřad Zlínského kraje – odbor školství, mládeže a sportu Tř. T. Bati 3792, 762 69 Zlín	19. 11. 2004	o2-1135/04-5049
Zřizovatel: Obec Zádveřice – Raková, Zádveřice 74, 763 12 Vizovice	19. 11. 2004	o2-1135/04-5049
Rada školy: zastoupená předsedou p. RNDr. Vodičkou, Zádveřice 406, 763 12 Vizovice	19. 11. 2004	o2-1135/04-5059

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.